

AMÉDÉE ALLÉON – UN SAVANT FRANCEZ LA CONSTANȚA

Constantin CHERAMIDOGLU¹

ccheramidoglu@yahoo.com

ABSTRACT: At the end of the XIXth century, a man of science of French origin made a research in Ornithology studying all kinds of birds in Dobrudja and published the results of his research in specialized reviews. Coming from a family of bankers from Constantinople, he had also properties at Constanta, where he lived between 1882–1886. He was a member of more scientific societies and was greatly appreciated by those who worked in the same field, but time passed and brought oblivion over his life and activity.

KEYWORDS: AmedeeAlleon, ornithology, entomology, Dobrudja.

Demersul nostru a pornit de la ideea de a ne apropia de o personalitate a sfârșitului de secol XIX, un savant francez legat însă de România și în special de Dobrogea, atât prin activitatea sa științifică, dar și prin faptul că a locuit o vreme în Constanța. Semnele treceri sale prin orașul de la malul mării se mai văd încă, deși memoria colectivă nu le mai atribuie autorului lor, dar contribuția sa științifică la cercetarea pământului dobrogean și a viețuitoarelor sale, nu mai este cunoscută. Amédée Alléon a fost un entomolog și ornitolog a cărui activitate nu poate fi ignorată și este datoria noastră să îi cunoaștem, atât cât ne stă în putință, viața și opera.

Vom prezenta mai întâi câteva date despre genealogia familiei Alléon, prin care ne vom apropia de acest personaj, pe care locuitori de azi ai Constanței nu îl cunosc, iar lucrările care s-au referit și la proprietățile pe care acesta le-a deținut în orașul de la malul mării, nu au reușit să clarifice identitatea lui Amédée Alléon.

Primul din această familie care părăsește Franța pentru a se stabili la Constantinopol, a fost Jean François, în jurul anului 1730. La

---

¹ Dr. în istorie, consilier superior la Serviciul Județean Constanța al Arhivelor Naționale, membru al Filialei CRIFST Constanța.

origine farmacist ca și tatăl său, el devine unul din medicii favoriți pe malurile Bosforului, atât în rândul coloniei franceze din capitala imperiului, cât și la curtea sultanului, reușind astfel să obțină o bună situație materială.

La rândul său, a avut mai mulți copii, dintre care un fiu care a rămas la Constantinopol, Jacques; este cel care va intra în afaceri, fondând o casă de comerț și reușind să adune o avere importantă din comerțul pe care l-a desfășurat. Și el a avut patru fiice și trei fii, Jacques, Antoine și Jean, cei care vor deveni cunoscuți pentru afacerile financiare pe care le vor dezvolta, în primul rând la Constantinopol. După moartea tatălui lor, fiul mai mare, Jacques, preia afacerile comerciale, reușind să adune o avere considerabilă. Bucurându-se de stima bancherilor din Europa, cu care era în legătură, el va fi solicitat de guvernul otoman ca împreună cu un alt finanțist din Constantinopol, Theodor Baltazzi, să se implice în redresarea financiară a imperiului, prin menținerea unui curs de schimb normal. Astel, în 1843 a luat ființă prima bancă din Imperiul Otoman, ca bancă de stat, cu drept de a emite monedă.

Devenită în anul 1847 Banca din Constantinopol, la inițiativa și cu capitalul celor doi asociați amintiți mai sus, ea a acordat împrumuturi pe termen scurt guvernului, până la lichidarea sa, în condițiile grele provocate de războiul din Crimeea, dar și datorită unor politici financiare greșite ale statului otoman². Retrăgându-se din sistemul bancar, Jacques Alléon va investi banii în afaceri imobiliare, cumpărând și construind imobile, în Franța și în capitala de pe malul Bosforului, la Pera (azi cartierul Beyoglu). El va muri în Franța, în anul 1876.

A avut patru fiice și un singur fiu, pe Amédée Alléon, născut la 8 octombrie 1838, la Büyükdere, un cartier din Constantinopol, unde familia sa avea proprietăți imobiliare. La 25 de ani, acesta a respins propunerea tatălui său, de a-l urma în afaceri, fiind sigur de o avere ce îi putea asigura existența; astfel va deveni rentier (așa cum apare și în actele oficiale și nu bancher, cum din eroare s-a scris în memorialistica dobrogeană). Ca atare, tatăl său încearcă să-i consolideze statutul social, căsătorindu-l în același an cu Madeleine, fiica baronului de Villequier și obținând de la Sfântul Scaun, dreptul ca fiul său să poarte în continuare titlul de conte palatin, pe care el îl dobândise în 1838³.

² Şeket Pamuk, *A monetary history of the Ottoman Empire*, Cambridge University Press, 2000, p. 212.

³ Christophe Alléon, *Les Alléon, deux siècles de présence française à Istanbul*, în „Orient”, Bulletin de L'association des anciens élèves et amis des langues orientales, mai 2008, pp. 21–36.

Astfel, Amédée Alléon își va putea consacra viața pasiunii sale, studiul naturii sub diversele ei forme de existență. Va cerceta în primul rând împrejurimile orașului de pe Bosfor, dar apoi va merge în Rumelia, în Bulgaria și în România, mai precis în Dobrogea, la Constanța. Aici va cumpăra mai multe terenuri și imobile, va construi cladiri noi și le va îmbunătăți pe cele existente (achiziționate inițial de la compania engleză ce a construit calea ferată de la Cernavoda la Constanța), astfel că va deveni în scurt timp, cel mai important contribuabil la bugetul local.

Cea mai mare parte a acestor imobile se aflau grupate pe o singură stradă, numită inițial Sinagogei, dar care imediat după ridicarea imobilelor, va purta numele de strada Alléon, pentru o lungă perioadă, iar acum se numește C.A. Rosetti. Imobilele respective fuseseră achiziționate în anii 1881–1883, reparate, supraetajate și consolidate după proiectele arhitectului Pelopidas Cupas și fuseseră închiriate de-a lungul anilor la diferite persoane cât și la unele instituții⁴.

Amédée Alléon avea să moară la 16 ianuarie 1904, într-una din marile sale locuințe de pe malul Mării Marmara. După moartea lui Amédée Alléon, urmașii săi au procedat la împărțirea averii, iar cele opt imobile din Constanța au trecut în proprietatea fiului său, Abel Alléon, în anul 1905, mai repede decât celelalte imobile de la Constantinopol, pentru care succesiunea se amânase pe cinci ani. Dorind să obțină dreptul de dispoziție asupra imobilelor din Constanța, ce-i reveneau conform testamentului, Abel Alléon a obținut acordul celorlalți comoștenitori, astfel că la doar câteva zile, în 3 octombrie 1905, el a vândut toate aceste imobile către Societatea de asigurări Dacia România, din București⁵. Astăzi, memoria locului nu mai păstrează numele vechiului proprietar, deși casele sunt aproape la fel.

Să vedem acum ce a realizat Amédée Alléon în domeniul cercetării științifice, atât cât putem afla din studiul publicațiilor de specialitate și fără a intra prea mult în domeniul respectiv.

Amédée Alléon era membru al Societății zoologice din Franța din anul 1876, așa cum aflăm din buletinele publicate de aceasta, ce cuprindeau și lista membrilor săi⁶. Din aceeași publicație aflăm și

⁴ Pentru descrierea arhitectonică a imobilelor respective, vezi: Veronica Pribeagu, Gheorghe Vecerde, *Constanța. Influența arhitecturii franceze în prima etapă de dezvoltare a orașului modern (1860–1916)*, în „Colegiul pedagogic Constantin Brătescu. Valori ale civilizației românești în Dobrogea”, Constanța, 1993, pp. 347–350.

⁵ Serviciul Județean Constanța al Arhivelor Naționale, fond Tribunalul jud. Constanța, registre de transcrieri, tr. nr. 886 și 938/1905.

⁶ „Bulletin de la Société zoologique de France pour l'année 1886 (onzième volume), 1886, p. VII.

despre activitatea sa în acest domeniu, atât prin publicarea rezultate-
lor cercetărilor întreprinse de A. Alléon, cât și prin folosirea acestor
informații în alte studii.

Un studiu prezentat de Louis Bureau, despre Acvila pitică
(„L'Aigle Botté, *Aquila Pennata* (Cuv.)...”), în ședința din 21 iulie
1876 a Societății zoologice din Franța, făcea referire la cercetările în-
treprinse de A. Alléon în împrejurimile Constantinopoleului, la desco-
perirea unui cuib cu păsări deosebite, în ziua de 30 iulie 1868. Auto-
rul nu uita să remarce și primirea deosebită de care a avut parte din
partea gazdei sale, pe timpul sejurului său pe malurile Bosforului⁷.

Același autor (L. Bureau), revine în ședința din 17 noiembrie 1876
a amintitei societăți, cu comunicarea „Note sur la reproduction des
paser hispanolensis”; aceasta începea astfel: „În primele zile ale lui iu-
nie 1874, dl. A. Alléon a vizitat în împrejurimile Constantinopoleului,
un cuib de vultur imperial, stabilit de mulți ani în vârful unui arbore
bătrân”⁸. După cum se vede, cercetările întreprinse de Amedée Alléon
în jurul capitalei imperiale au fost prolifiche, multe din descoperirile
sale fiind fructificate ulterior de prietenii și colegii săi de breaslă.

Rezultatele activității sale de cercetare au fost folosite și citate
și în articolul intitulat „Causeries ornithologiques”, semnat de Jules
Vian. Acesta se referea atât la prezența unei păsări specifice Mării Me-
diterane, în zona Mării Negre, anume *Puffinus yelkouan*, numit la noi
Furtunar, dar și la cele înrudite cu aceasta; Amedée Alléon vânase
mai multe exemplare de pufini, în diverse perioade ale anului. Auto-
rul articolului le analizează și constată că cele patru tipuri de care vor-
beau alți autori formează de fapt o singură specie. Orice urmă de în-
doială în această privință îi dispare, atunci când primește noi probe;
alte patru păsări vânate de A. Alléon la 1 februarie 1878, pe malurile
Bosforului, ajung la Paris la 9 februarie „perfect conservate printr-un
procedeu de îmbălsămare încercat în mod fericit de dl. Alléon”⁹.

La ședința din ziua de 26 aprilie 1878, a Societății zoologice din
Franța, același autor amintit mai sus (Vian) a prezentat membrilor par-
ticipanți, din partea lui A. Alléon, cochiliile a două moluște foarte răs-
pândite pe coasta bretonă, la Cancale, zonă renumită pentru stridiile
sale. Aceste moluște distrugeau stridiile, fiind astfel o adevărată năpastă
pentru locuitorii din orașul Cancale. Dorind să prevină sau să combată
ravagiile acestora, A. Alléon voia să se lămurească întâi asupra naturii

⁷ „Bulletin de la Société zoologique de France pour L'année 1876”, Paris, novembre 1876,
p. 59.

⁸ *Ibidem*, p. 191.

⁹ „Bulletin de la Société zoologique de France”, Paris, vol. 3, 1878, p. 54.

lor. Adresându-se membrilor cunoscători ai societății, A. Alléon le solicita să-i răspundă la trei întrebări, mulțumindu-le anticipat „pentru ajutorul oferit în combaterea unui inamic al unui aliment prețios”. Se pare că era vorba de *Murex erinaceus* și *Nassa reticulata*, al căror comportament era puțin cunoscut. Asupra acestui subiect s-a pronunțat atunci și dr. Jousseume, care a încheiat spunând: „Întrebările puse societății de colegul nostru, dl. Alléon, deschid științei un câmp de cercetări și investigații și rog pe membrii noștri care au posibilitatea, să facă un studiu complet asupra acestor moluște perforante.”¹⁰

Ed. Bureau (fratele cercetătorului amintit mai înainte, Louis Bureau), publica în anul 1911 un studiu intitulat „L'âge des perdrix”, în care vorbește despre o specie de potârniche, de proveniență din Bulgaria, Macedonia, din cele ce aprovizionau piața de la Constantinople, amintind că a putut studia dimensiunile unui astfel de exemplar „din colecția J. Vian, la Muzeul din Nantes, procurat de contele Amédée Alléon”¹¹.

După cum aflăm dintr-un catalog britanic al lucrărilor științifice¹², Jules Vian a publicat împreună cu Amédée Alléon un articol intitulat „Des migrations des oiseaux de proie sur le Bosphore de Constantinople” în „Revue et Magasin de Zoologie”, XXI, 1869. Un alt articol publicat de cei doi, cu tema „Explorations ornithologiques sur les rives européennes du Bosphore”, a apărut în nr. IV, 1876 al aceleiași reviste (pp. 312–316). Tot Vian, a mai publicat un articol intitulat „Observation sur le travail de M. Alléon relatif à l'aigle du Bosphore”, în aceeași publicație (XVIII, 1866, p. 356–359).

Mai interesant pentru noi este însă articolul publicat de același Vian sub titlul „Causeries ornithologiques” în revista amintită mai sus, în care se referă la o pasăre (*Presura*) analizată și de alți ornitologi (Pallas) și căreia el propune să i se atribuie numele lui Alléon (*Emberiza alleonis*). Iată argumentația lui Vian: „Pallas nedând niciun nume acestei presure, noi o dedicăm excelentului nostru prieten și coleg de pe malurile Bosforului, ca o recunoaștere a serviciilor sale, pe care le aduce zi de zi Ornitologiei, d-lui Alléon, care a dat faunei europene uliul (*Accipiter striatus* – în textul francez „l'épervier brun”, n.n. C.C.), o specie de erete (*Milvus govinda*, în text „le milan govinda”), o specie de turturică (*Streptopelia semitorquata*, în text „la tourterelle à collier”), care ne-a făcut cunoscute migrațiile, moravurile și formele

¹⁰ *Ibidem*, p. 107.

¹¹ „Bulletin de la Société des science naturelles de L'Ouest de la France, Ser. 3, T. 1, 1911, p. 89

¹² *Catalogue of scientific papers (1864–1873)*, London, 1879., p. 1152.

pasărilor de pradă, în puritatea lor naturală, înainte de contactul lor cu civilizația occidentală”¹³.

Una din colecțiile de păsări adunate de contele Alléon, a ajuns în posesia regelui Ferdinand al Bulgariei, el însuși pasionat de științele naturale, (între altele fusese ales președinte de onoare al congresului internațional de ornitologie de la Berlin) și fondator al grădinii zoologice de la Euxinograd. Colecția ce provenea de la A. Alléon cuprindea păsări de pe malurile Bosforului, zonă de pasaj binecunoscută pentru diverse specii¹⁴.

Ca entomolog, Alléon a studiat insectele din aceeași zonă a Bosforului, așa cum vedem din literatura de specialitate. Astfel, în ședința din 10 noiembrie 1875, a Societății de entomologie, L. Fairmaire a prezentat colectivului de cercetători, descoperirile făcute de Amédée Alléon în jurul orașului Constantinopol: „după ce a făcut cunoscute păsările Bosforului, se ocupă acum cu multă ardoare de strângerea materialelor pentru o lucrare similară asupra entomologiei zonei.” Urma apoi descrierea celor trei coleoptere descoperite de savantul francez: *Psammodius Alleonis*, (apreciat ca cel mai mare *Psammodius* din Europa), *Curimus Submaculosus* și *Lignyodes obliquefasciatus*¹⁵.

Același Léon Fairmaire, este cel ce îi va face prezentarea lui Amédée Alléon, în calitate de candidat pentru admiterea în societatea amintită mai sus, în ședința din 26 octombrie 1881¹⁶.

În anul 1881 el va prezenta o nouă descoperire făcută de Alléon, de data aceasta era vorba de un coleopter găsit pe o cărare dintr-o vie, de pe falezele de lângă Varna¹⁷, marcând astfel mutarea zonei de interes a acestuia spre Bulgaria și Dobrogea¹⁸. Astfel, la 1 aprilie 1884 A. Alléon este trecut pe lista membrilor societății, ca fiind la Varna, în Bulgaria¹⁹.

La 15 martie 1885 avem și prima mențiune oficială (în presa franceză de specialitate) a prezenței lui Amédée Alléon la Constanța, el apărând pe lista membrilor societății zoologice franceze, astfel: „Aléon (Amédée), a Kustendje, Dobrodja (Roumanie)”²⁰.

¹³ „Revue et Magasin de Zoologie pure et appliquée, Paris, T. XXI, 1869, pp. 97–105.

¹⁴ „Bulletin de Muséum National D’Histoire Naturelle”, année 1910, nr. 5, p. 244.

¹⁵ „Bulletin des séances de la Société entomologique de France”, nr. 63, Paris, 1875, pp. 217–219.

¹⁶ „Société entomologique de France – Bulletin des séances”, Paris, nr. 20/1881, p. 183.

¹⁷ *Ibidem*, nr. 21/1882, p. 227.

¹⁸ Vezi și nr. 22/1882, 23/1883, 24/1883, ale aceleiași publicații.

¹⁹ „Bulletin de la Société zoologique de France pour L’année 1884”, Paris, 1884, p. VII.

²⁰ *Ibidem*, 1885 (vol. X), p. VII.

În anul 1885, Alléon descoperă la Constanța un exemplar dintr-o varietate ciudată de *Cicindela trisignita*, ce este prezentat societății de prietenul și colegul său L. Fairmaire, în ședința din 14 ianuarie 1885²¹. Într-o ședință ulterioară (25 martie 1885), acesta din urmă avea să amintească de exemplarele de *Bruchus (Caryoborus) plalidus*, găsite de Alléon la Constanța²².

Reclama la cartea „Nouveaux procédés de taxidermie”, menționează pe lângă fotografiile cu exemplare din colecția autorului, de la Makri-Keui (lângă Constantinopol) și câteva din titlurile primite de contele Alléon: Comandor al ordinului Meritul Civil din Bulgaria, Cavaler al ordinului Sf. Grigorie (acordat de Sfântul Scaun), ofițer al ordinului Medjidie, dar și calitatea de membru al Comitetului internațional permanent de ornitologie, de la Viena; în această din urmă capitală a științei europene, obținuse și o medalie de aur, la expoziția din 1883.²³

Buletinul societății de entomologie din Franța va relata și despre decesul lui Amédée Alléon; ședința din 10 februarie a acelei societăți, începea cu necrologul rostit de președintele P. Mabille, pe care îl redăm în continuare: „Președintele are regretul de a anunța decesul survenit la 16 ianuarie, la Constantinopol, a unui din vechii noștri colegii, domnul Alléon. Lui îi datorăm descoperirea unui mare număr de coleoptere din Turcia, Bulgaria și Creta; între altele: *Vellicopsis marginiventris*, *Curimus rudis*, *Thrypocopris Amedei*, *Thorectes creticus*, etc., descrise de L. Fairmaire.²⁴”

Revenind la lucrarea sa intitulată mai exact, „Nouveaux procédés de taxidermie expérimentés et décrits par M. Amédée Alléon”, apărută în anul 1889 la Paris, vom reține câteva date despre conținutul ei. Vorbind despre procedurile de împăiere a animalelor și în special a păsărilor, Alléon atrage atenția că de cele mai multe ori această operațiune este lăsată pe seama unor oameni cu o pregătire superficială. Cel care realiza împăierea păsării respective nu o privea decât din punctul de vedere al vânătorului ce dorea să-și păstreze trofeul; aripile păsării erau întinse până la dislocare, iar culoarea ochilor era departe de cea naturală. A. Alléon era deci nemulțumit de realizările de până atunci, de ignorarea mediului în care trăiau păsările, de necunoașterea specificului fiecărui mod de viață. Ca atare, el face câteva recomandări în vederea îmbunătățirii rezultatelor acestei operațiuni.

²¹ *Ibidem*, p. VIII.

²² *Ibidem*, p. LXV.

²³ Manuel-Roret, *Nouveau manuel complet du graveur...*, Paris, 1924, p. 31.

²⁴ „Bulletin de la Société entomologique de France”, nr. 3/1904, p. 37.

Tratează întâi din punctul de vedere al formei: ce trebuie făcut pentru a se menține formele naturale ale păsării, de exemplu plasarea aripilor în raport cu atitudinea păsării. Apoi se referă la alegerea și obținerea corectă a pozițiilor păsării, orizontală sau verticală (în repaus). Urmează un ultim capitol, intitulat Observații generale relativ la anumite specii. Aici se fac cunoscute unele caracteristici ce trebuie avute în vedere de cei ce realizează împăierea păsărilor; de exemplu, la păsările de noapte, ochii sunt pe jumătate închiși în repaus, iar când păsărea este în mișcare, ochii i se dilată. La final sunt publicate fotografii cu păsări din colecția sa personală și se aduc mulțumiri unui anume domn Bonjour, din Nantes, amic și sfătuitor²⁵.

Cele mai importante cercetări realizate de A. Alléon în Dobrogea, în anii 1882–1885, au fost sintetizate în studiul intitulat „Mémoire sur les oiseaux observés par Le Comte A. Alléon dans la Dobrodja et la Bulgarie”, (Memoriu asupra păsărilor observate de contele A. Alléon în Dobrogea și Bulgaria), publicat în anul 1886 în „Ornis” revista comitetului internațional de ornitologie, al cărui membru Alléon era²⁶.

Acest studiu începe cu o succintă prezentare a Dobrogei, aproape în întregime cercetată de savantul francez. Pentru realizarea acestei lucrări, Alléon a observat păsările din teritoriul „mărginit de lacul Tuzla la sud-est, la nord-vest de Dunăre, la nord de pădurea și munții Babadagului, la nord-est de marele lac Razelm și la est de Mare”. Vom reține relatările sale în legătură cu împrejurimile Constanței, atât de diferite de realitățile de astăzi: „La o milă depărtare de oraș se află micul lac Anadol Keny, imediat după cel de la Canara, pe care se ridică o mică insulă acoperită cu arbori. Acest masiv ce se înalță din mijlocul apei poartă denumirea de Insula lui Ovidiu. El servește de cămin corbilor și cormoranilor, care primăvara locuiesc pe ramurile arborilor bătrâni”. Autorul remarcă și „climatul excesiv” din Dobrogea, întâlnit atât vara cât și iarna.

Urmează apoi prezentarea a 261 de tipuri de păsări întâlnite și observate de A. Alléon; pe lângă denumirea științifică a păsării, autorul ne comunică de multe ori și denumirea populară, în limba greacă sau turcă, ca de exemplu la filomela (*Iuscinia Iuscinia*), o „soră” a

²⁵ *Nouveaux procédés de taxidermie expérimentés et décrits par M. Amédée Alléon*, Paris, Roret, éditeur, 1889. Notice accompagnée de planches exécutées sur des oiseaux montés par l'auteur.

²⁶ *Mémoire sur les oiseaux observés par Le Comte A. Alléon dans la Dobrodja et la Bulgarie*, în „Ornis. Internationale Zeitschrift für die gesamte Ornithologie”, Wien, 1886, pp. 396–428.

privighetorii, numită spune el, în turcește „bulbul” și în greacă „aid-honi”. La cele mai multe dintre ele autorul remarcă aria de răspândire, frecvența cu care pot fi întâlnite în Dobrogea sau în Bulgaria, locurile de înmulțire și perioada din an în care frecventează locurile studiate. Unele exemplare au fost studiate în amănunt, disecate, observându-se caracteristicile lor, particularitățile celor întâlnite aici față de cele din alte zone, etc. Vorbește de pasările aflate în trecere prin Dobrogea, ca de exemplu: „*Lusciola erythrogastra*, această specie trecea primăverile trecute în număr mare aproape de Constanța; cerceta viile și livezile, dar prezența sa dura doar câteva zile”. Este de remarcat aprecierea sa asupra dropiilor întâlnite în Dobrogea: „*Otis tarda*. Sunt puține țări unde această pasăre se poate găsi în număr atât de mare ca în Dobrogea, atât în sezonul frumos cât și într-o parte din iarnă”. Când vorbește de pescăruși, se referă la mai multe specii; erau cei negri pe care îi văzuseră pescarii lipoveni de pe malul lacului Razelm, dar și cei cu cioc subțire, „care trec în formații pe deasupra Constanței, umplând aerul cu țipetele lor ce seamănă cu vocea femeilor în vârstă, atunci când se ceartă”.

Mai adăugăm doar că cele mai multe referiri în text se fac la împrejurimile Constanței, la pădurile de la Babadag, malul Dunării, iar câteva informații apar în legătură cu localitățile: Tulcea, Ciucurova, Medgidia, Cernavoda, Sulina și Vadu. Fără îndoială, este cel mai important studiu de până atunci, asupra păsărilor din Dobrogea și este de reținut că autorul său a fost pentru o perioadă de câțiva ani, un locuitor al Constanței.

Mai adăugăm că în același număr al publicației *Ornis*, un raport asupra activității membrilor comitetului internațional de ornitologie pe ultimii doi ani, menționa la punctul 44. (România), că un anunț fusese publicat în presa noastră de contele Alléon, prin care erau invitați doritorii să participe la cercetări ornitologice, alături de el. Se menționa și faptul că acesta se mutase la Constantinopol, unde putea fi contactat²⁷.

Credem că cele de mai sus sunt suficiente, pentru a putea să-l considerăm pe Amédée Alléon ca un pionier al cercetărilor zoologice în Dobrogea.

²⁷ „Ornis. Internationale Zeitschrift für die gesamte Ornithologie”, Wien, 1886, p. 26.